

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 8 sierpnia 2022 r.

Poz. 3075

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-I.4131.37.2022.ES WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 22 lipca 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdza się nieważność

§ 1. uchwały Nr XLIII/368/2022 Rady Gminy Trąbki Wielkie z dnia 21 czerwca 2022r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Trąbki Wielkie za udział w działaniach i akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach w zakresie słów „*dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Trąbki Wielkie*”.

Uzasadnienie

W dniu 27 czerwca 2022r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr XLIII/368/2022 Rady Gminy Trąbki Wielkie z dnia 21 czerwca 2022r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Trąbki Wielkie za udział w działaniach i akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2490, dalej jako: „u.o.s.p.”).

Pismem z dnia 13 lipca 2022 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Trąbki Wielkie o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że badana uchwała w zakresie słów „*dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Trąbki Wielkie*” podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 15 ust. 1 u.o.s.p. w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 u.o.s.p., strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2

ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (art. 15 ust. 2 u.o.s.p.).

W § 1 uchwały Rada Gminy Trąbki Wielkie postanowiła, że „*Ustala się dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Trąbki Wielkie wysokość ekwiwalentu pieniężnego za udział:*

- 1) *w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych za każdą rozpoczętą godzinę – 22,00 zł;*
- 2) *w szkoleniach lub ćwiczeniach ratowniczych za każdą rozpoczętą godzinę – 15,00 zł.”*

Wskazać należy, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby materia regulowana wydanym przez organ aktem normatywnym zarówno wyczerpywała upoważnienie ustawowe, jak i nie przekraczała jego zakresu.

W uchwale będącej przedmiotem niniejszego postępowania nadzorczego Rada Gminy Trąbki Wielkie ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego przysługującego członkom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Trąbki Wielkie. W tym miejscu należy zauważyć, że obecnie obowiązujące przepisy wprowadzone na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych określają w sposób odmienny od dotychczas obowiązujących regulacji krąg osób uprawnionych do uzyskania ekwiwalentu.

W świetle uchylonego art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869) ekwiwalent przysługiwał członkom ochotniczej straży pożarnej. Zgodnie z aktualnie obowiązującym stanem prawnym ekwiwalent przysługuje „strażakowi ratownikowi OSP” (art. 15 ust. 1 u.o.s.p.), które to pojęcie nie jest tożsame z pojęciem „członka ochotniczych straży pożarnych”. Zgodnie z art. 1 ust. 3 u.o.s.p., ochotnicze straże pożarne zrzeszają członków ochotniczych straży pożarnych, zwanych dalej „strażakami OSP”. Z treści art. 8 u.o.s.p. wynika natomiast, że strażakiem ratownikiem OSP jest strażak OSP, który spełnia określone w nim wymagania, mianowicie:

- 1) ukończył 18 lat, a nie ukończył 65 lat, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1,
- 2) posiada aktualne ubezpieczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2,
- 3) posiada aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych,
- 4) odbył szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) ukończył z wynikiem pozytywnym szkolenie podstawowe przygotowujące do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych.

Tym samym pojęcie „strażaka ratownika OSP”, o którym mowa w art. 15 ust. 1 u.o.s.p., na gruncie tej ustawy jest węższe, niż pojęcie „członków ochotniczych straży pożarnych”.

Uchwała Rady Gminy Trąbki Wielkie, stanowiąc o ekwiwalencie „*dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Trąbki Wielkie*” wykracza poza upoważnienie ustawowe. W ocenie organu nadzoru przepis § 1 uchwały we wskazanym powyżej zakresie narusza w sposób istotny art. 15 ust. 1 u.o.s.p. w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności § 1 uchwały Nr XLIII/368/2022 Rady Gminy Trąbki Wielkie z dnia 21 czerwca 2022r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Trąbki Wielkie za udział w działaniach i akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach w zakresie słów: „*dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Trąbki Wielkie*”, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich